

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ: Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Τον λαό μας τον διακρίνει η πνευματική ευστροφία και η ικανότητα προσαρμογής, το μεταναστευτικό και εμποροναυτικό πνεύμα, η εγκαρδιότητα, η δημοκρατικότητα, η φιλοτιμία, η λιτότητα, η φιλοξενία, η κλίση προς την αφηρημένη σκέψη και η φιλομάθεια. Μερικές φορές κρύβει μέσα του ο λαός μας έναν ιδεαλισμό, παρουσιάζει τέτοιες εκλάμψεις ανάτασης, που αγκαλιάζει πλατιά και φαρδιά την ιδέα του καθήκοντος προς την **ολότητα**. Αφήνει τον ατομικισμό του και αιωρείται σε κόσμο ιδεατό, υπερπροσωπικό, αλλά ύστερα πάλι πέφτει.

Απ' αυτές όμως τις έμφυτες **αρετές** μας, άλλες έμειναν **ατροφικές**, κι άλλες πάλι πήραν στραβό δρόμο. Η έμφυτη, λ.χ., ευφύια του λαού μας δεν προχώρησε πέρα από ένα ρηχό, εγκεφαλικό και άγονο ρητορισμό. Η οξεία αντίληψη και η πνευματική ευστροφία μας ή **εκφυλίστηκαν** σε τυχοδιωκτισμό, ή έμειναν εξυπνάδα της κατεργαριάς και της σοφιστείας. Καταστάλαξε στην καπατσοσύνη και στην επιτηδειότητα, δηλαδή στην ηθική ευλυγισία.

Ο λαός μας, εξάλλου, στη μακρινή περίοδο της ζωής του απέκτησε πολλές κακές συνήθειες και ελαττώματα. Άλλα από την ιδιοσυγκρασία του και το φυσικό του περιβάλλον, άλλα τ' απόκτησε κατά τους δύστυχους χρόνους της **μακρόχρονης** σκλαβιάς κι άλλα **αναφάνηκαν** σε χρόνους στερήσεων και κακής διοίκησης, άλλα πάλι σ' άλλες **αντίξοες περιστάσεις**.

Αυτά μεγάλωσαν κι αναπτύχθηκαν επικίνδυνα, μας έχουν περισφίξει μέχρι πνιγμού, όπως ο ατομικισμός μας, το άτομό μας, **που το λατρεύουμε σαν πρωταρχική αξία**, που μ' αυτήν μετρούμε όλα τα άλλα υπάρχοντα στον κόσμο, η υπερτροφική ανάπτυξη του εγώ μας, που τα **σκλαβώνει** όλα στο στενό μας **ατομικό** συμφέρον, ο υποκειμενισμός μας, **που μας παρασύρει στην υπερτίμηση της δικής μας αξίας και στην υποτίμηση της ξένης**, η αδιαφορία μας ή η αντίθεσή μας μερικές φορές σε ό,τι βρίσκεται έξω από τον στενό κύκλο των συμφερόντων μας, προς την πολιτεία, προς το κράτος, η άσβεστη φιλοδοξία μας, που φτάνει, όπως είπαν, ως τη δοξομανία, που μας κάνει κάθε **αντικειμενική** αντίληψη, αν όχι αδύνατη, εξαιρετικά δύσκολη, ο φθόνος, η έλλειψη διάθεσης συνεργασίας, **η εριστικότητα** και η πλεονεξία.

Άλλα πάλι ελαττώματα έκαναν έντονη την εμφάνισή τους κατά τον τελευταίο πόλεμο, γνωστά μας από άλλες παρόμοιες εποχές, Ρωμαιοκρατία και Τουρκοκρατία, ελαττώματα που δείχνουν ολοφάνερα την έλλειψη ήθους, όπως η τάση προς το ψέμα, η **δολιότητα**, η κολακεία, η κρυψίνοια, **η υποκρισία** και η διπλή ηθική, δηλαδή η μάσκα. Η ανάγκη της ζωής και η άμυνα του ραγιά, του αδύνατου, κατά της βίας, τον οδήγησαν σ' αυτά τα όπλα.

Ωστόσο το κακό κόλλησε τόσο καλά, που, κι όταν έπαυσαν να υπάρχουν οι αιτίες, η ανάγκη αυτής της ζωής, ο Ρωμιός κράτησε γερά τα μέσα αυτά και τα χρησιμοποίησε, **για να αποφεύγει τις ιερές και ηθικές υποχρεώσεις του προς το εθνικό κράτος**.

Υπάρχει κι άλλη ακόμη ομάδα ελαττωμάτων: η τάση για παράβαση και ανυπακοή στους νόμους, η έλλειψη πειθαρχίας και τάξης, η αυθάδεια και η απέχθεια προς το κύρος, η έλλειψη σεβασμού προς τους ανωτέρους, η ασυνέπεια των λόγων και η έλλειψη της ευθύνης μας, η τάση μας για επιβολή και δημοσιότητα.

Θα πρέπει όμως **να καλλιεργήσουμε τις αρετές της φυλής μας**, να μας γίνουν ο δείκτης του δρόμου **που θα ακολουθήσουμε για την ατομική και γενική προκοπή του συνόλου**. Να προσέξουμε από την άλλη πλευρά τα ελαττώματα της φυλής μας, να ξεφύγουμε, όσο μπορούμε, από τα πολλά και μεγάλα ελαττώματά μας, για να μπορέσουμε να οικοδομήσουμε την πολιτεία μας σε γερές βάσεις, γιατί ανύψωση χωρίς την απαλλαγή και την απεμπόληση των βασικών ελαττωμάτων που αναφέραμε δεν μπορεί να γίνει.

Ιωάννης Ν. Ξηροτύρης

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Να δώσετε έναν τίτλο στο κείμενο.
2. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο του κειμένου (περ.100 λέξεις).
3. « Μερικές φορές κρύβει μέσα του ο λαός μας έναν ιδεαλισμό, παρουσιάζει τέτοιες εκλάμψεις ανάτασης, που αγκαλιάζει φαρδιά και πλατιά την ιδέα του καθήκοντος προς την ολότητα ». Χρησιμοποιώντας την περίοδο αυτή ως θεματική, να γράψετε μία παράγραφο που να αναπτύσσεται με παραδείγματα (~80 λέξεις). (θυμηθείτε περιπτώσεις που ξεχάσαμε το εγώ και αγωνιστήκαμε συλλογικά).
- 4.α. Να γράψετε από μία **συνώνυμη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: **ολότητα , αρετές , ατροφικές , αναφάνηκαν , αντίξοες περιστάσεις , σκλαβώνει , ατομικό , εριστικότητα , δολιότητα**.
β. Να γράψετε από μία **αντώνυμη** για καθεμία από τις λέξεις: **εκφυλίστηκαν , μακρόχρονης , αντίξοες , σκλαβώνει , ατομικό , αντικειμενική , υποκρισία**.
5. Διαβάστε προσεκτικά την 3^η παράγραφο και επιλέξτε: α. παρατακτική σύνδεση β. υποτακτική σύνδεση γ. ασύνδετο σχήμα.
6. Στο κείμενο είναι «υπογραμμισμένες» πέντε δευτερεύουσες προτάσεις. Να εντοπίσετε το είδος τους και το συντακτικό τους ρόλο.
7. Στο κείμενο χρησιμοποιείται η λέξη **Ρωμιός** αντί της λέξης **Έλληνας**. Να εξηγήσετε σύντομα γιατί ο συγγραφέας την επέλεξε, λαμβάνοντας υπ' όψη σας σε ποια περίοδο της ιστορίας μας επικρατούσε ως ονομασία.

Ανοιχτή επιστολή στα παιδιά μας...

Στις δύσκολες στιγμές που ζούμε, να σκέφτεστε θετικά. Για παράδειγμα,

α. Μάθατε καινούριες λέξεις : εγκλεισμός , πανδημία , διασπορά , παθητικούς μέλλοντες β' που σας τρομάζανε (ο ιός θα διασπαρεί) κλπ.κλπ.

β. Μπορείτε τώρα να μας αποστομώσετε όταν γκρινιάζουμε για τη χρήση κοινωνικών δικτύων: έγιναν παρηγοριά και καταφύγιο!

Να μην σας κουράσουμε όμως άλλο με black humour. Να ευχηθούμε ΥΓΕΙΑ σε σας και τους αγαπημένους σας , να παραδεχθούμε ότι μας έλειψε η...εκνευριστική ζωντάνια σας και να σας ζητήσουμε να δουλέψετε , ίσως τώρα να σας φαίνεται λίγο πιο ουσιαστικό. Συνήθως όταν χάνουμε κάτι , αποκτά άλλη αξία...

Καλή μας αντάμωση,

*Οι φιλόλογοί σας κα Μανιατέα
κα Συρόκου*

Υ.Γ. Σύντομα θα σας κοινοποιηθεί e-mail στο οποίο θα μπορείτε να απευθύνεσθε για τυχόν απορίες σχετικά με τις ερωτήσεις ή εργασίες σας.

